

Brüssel, 2. detsember 2019
(OR. en)

14745/19

ENFOPOL 526

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	2. detsember 2019
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	14138/19
Teema:	Nõukogu järeldused Europol koostöö kohta eraõiguslike isikutega – Nõukogu järeldused (2. detsember 2019)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 2. detsembril 2019 nõukogu 3735. istungil vastu võetud nõukogu järeldused Europol koostöö kohta eraõiguslike isikutega.

Nõukogu järeldused Europoli koostöö kohta eraõiguslike isikutega

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 87 ja 88, mis käsitlevad politseikoostööd ja Europoli ülesandeid, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrust (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol);

MÄRKIDES, et eespool nimetatud õigusaktide kohaselt toetab ja tugevdab Europol liikmesriikide politseiasutuste ja muude õiguskaitseasutuste tegevust ning nende vastastikust koostööd raskete kuritegude ennetamisel ja nende vastu võitlemisel; selles kontekstis peaks Europol tugevdama oma rolli ELi kriminaalteabe keskusena aluslepingus sätestatud piirides;

PIDADES MEELES kaasaegse tehnoloogia üha kiiremat arengut ning sellest tulenevat internetis, pimeveebis või nende tehnoloogiate abil toime pandavate raskete kuritegude sagenemist;

PIDADES SILMAS, et Europol võib tõhusamalt täita oma eespool nimetatud õigusaktides sätestatud rolli, kui ta suudab tänases kiiresti arenevas internetikeskkonnas operatiivselt koguda ja töödelda kättesaadavaid andmeid, sealhulgas andmeid, mida taotletakse ja saadakse otse eraõiguslikelt isikutelt, olenemata Europoli kohustusest teavitada liikmesriikide asjaomaseid pädevaid asutusi niipea, kui need on kindlaks tehtud;

ARVESTADES, et eraõiguslikel isikutel on üha suurem roll küberruumi kasutades toime pandud kuritegude ennetamisel ja nende vastu võitlemisel, kuna nende valduses on sageli märkimisväärsel hulgal õiguskaitseoperatsioonide jaoks olulisi isikuandmeid ning nad vajavad seetõttu õiguskindlust, et edastada isikuandmeid Europolile;

JUHTIDES TÄHELEPANU sellele, et praegune õigusraamistik, eelkõige määruse (EL) 2016/794 artiklid 17 ja 26, piirab Europoli võimet töödelda eraõiguslikelt isikutelt saadud sisulisi andmeid, kuivõrd need nõuavad andmete eelnevat esitamist muude kanalite kaudu¹, mis võib põhjustada märkimisväärsed viivitusi ja lõppkokkuvõttes muuta sellised andmed vananenuks või uurimise või analüüsi seisukohast ebaoluliseks;

LISADES sellega seoses, et kehtiv õigusraamistik võib põhjustada ka asjakohase teabe täielikku kaotust, näiteks juhul kui liikmesriik peab eraõiguslikult isikult saadud andmeid ebaoluliseks ning ei algata seetõttu oma uurimist ega näe ette nende andmete esitamist Europolile, samas kui Europol oleks võinud oma volituste kohaselt leida seose ühe või mitme liikmesriigiga, kui eraõiguslik isik oleks andmed talle otse edastanud;

TULETADES MEELDE, et tuginedes õiguskaitse töörühmas 11. juulil² ja 16. septembril³ 2019 toimunud hiljutistele aruteludele selle piiranguga tegelemise võimaluste üle, tunnistasid liikmesriigid operatiivvajadusi ja avaldasid toetust vajadusele anda Europolile vahendid, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks;

PIDADES MEELES, et mis tahes kord, mille kohaselt eraõiguslikud isikud edastavad andmeid otse Europolile, peaks tuginema liikmesriikide nõusolekumenetlusel; see võiks toimuda Europoli esitatud nimekirja vormis, mis koosneb eraõiguslikest isikutest, kellelt Europolil on vaja saada isikuandmeid. Nimekirja kinnitaks kindlate ajavahemike järel Europoli haldusnõukogu, kes esindab riikide ametiasutusi;

¹ See tähendab riikliku üksuse või kolmanda riigi kontaktpunkti või rahvusvahelise organisatsiooni kaudu, nagu on täpsustatud Europoli määruse artikli 26 lõike 1 punktides a-c.

² Dok 10494/19.

³ Dok 11832/19.

MÕISTES, et mis tahes selline kord peaks samuti olema vabatahtlik ning täielikult kooskõlas põhiõiguste ja kohaldatavate õigusaktidega, eelkõige määrusega (EL) 2016/679 (isikuandmete kaitse üldmäärus), mis peaks eelkõige isikuandmete kaitse osas tagama ka piisava õigusliku aluse isikuandmete edastamiseks eraõiguslike isikute poolt Europolile, säilitades samal ajal Europolil toetava rolli, mis on täielikult kooskõlas eespool nimetatud õigusaktidega; ning

VÕTTES ARVESSE, et praegune vastastikuse mõistmise memorandumite süsteem, millega reguleeritakse strateegilist koostööd erasektori osalejatega, võib vajada läbivaatamist, et kehtestada paremini määratletud raamistik isikuandmete otseseks vahetamiseks, sealhulgas Europolil haldusnõukogu suurem roll;

JUHTIDES TÄHELEPANU sellele, et iga liikmesriiki, keda eraõigusliku isiku poolt Europolile edastatud andmed puudutavad, tuleb sellest Europolil riikliku üksuse kaudu esimesel võimalusel teavitada;

TULETADES MEELDE, et Europolile andmeid edastama nõustunud eraõiguslikud isikud ei ole riiklikud osalejad ning seega ei tohiks nad oodata mingit tagasisidet kõnealuste andmete kasutamise kohta ega omada võimalust kehtestada nende edastatud andmete suhtes käitlemispiiranguid;

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU:

- tunnistab kiireloomulist operatiivvajadust, et Europol saaks taotleda ja saada andmeid otse eraõiguslikelt isikutelt, austades samas Europolit toetavat rolli seoses liikmesriikide pädevate asutuste võetavate meetmetega;
- nõustub, et arutelu sellise edastamise võimaliku korra üle jätkub kõigil asjakohastel tasanditel, lähtudes arusaamast, et järgitakse eespool nimetatud põhiõigusi, nagu isikuandmete kaitse ning liikmesriikide nõusoleku, vabatahtliku edastamise ja tagasiside puudumise põhimõtteid;
- nõustub kaasama tulevasse arutellu, mis käsitleb Europolit võimalust saada isikuandmeid eraõiguslikelt isikutelt, Euroopa andmekaitseinspektori arvamuse;
- kutsub KOMISJONI üles:
 - võtma käesolevaid nõukogu järeldusi arvesse määruse (EL) 2016/794 rakendamise läbivaatamisel, kui analüüsitakse eraõiguslike isikutega isikuandmete otsese vahetamise tava;
 - kaaluma eespool nimetatud läbivaatamise ajakava kohandamist vastavalt vajadusele, pidades eelkõige silmas Euroopa õiguskaitse vajadusi käsitleda toimuvaid tehnoloogilisi arenguid.